

ГЕОРГИ КОНОВСКИ ДЪРВА ЗА ЦЕПЕНЕ

chitanka.info

То на Въто всичката му е такава — в събота след Великден, както викат у нашето градче. Все се сеца по-сетне, все е с оня, задния акъл. Винаги знае какво да се направи — ама след като е станала белята. Преди това — кротува си и трайко си кибичи. Щото не е баш сигурен.

Така се и ожени. Една вечер кака Мара му рекла: „Въто, кога ще пращаш годежари, щото ще почне да ми личи?“. „Кое, ма?“ — озверил се той. „Бременността“ — обяснила му опитната девица. „Ма аз... Аз нищо не съм...“ — заекнал той. „Именно, де! Айде, че време няма...“

Така си и живееше. Хвана се на работа даскал по селата. В понеделник заранта заминаваше, в петък вечер се прибираще. И, докато се наспи — дошъл пак понеделникът.

Само че тоя път с понеделника дойде и есента. Застуди се. Небето взе да се оцъкля като Фитко Дамаджанката след третата ракия, да рони сълзи като Мита вдовицата по изчезващите в мъглата уж кандидати, да подухва ветрец, хладен като кмета, кога иде някой да поставя въпроси я за улиците, я за площадчето, я за други нашенски работи. И да не ви излъжа с това „улиците“ — така им викаме. Макар у нашия град улици да няма, ами само посоки...

Както и да е, стана студено. И кака Мара го подсети — дърва трябва. Зимата е напред, с какво ще се топлят? Неговата е лесна — в училището имат парно, пък и квартира му дали в сами сградата, ще му е добре. А тука?

Време няма Въто, пък и не е такъв човек. Бе бутни там каквото трябва на горския и... Ама това иска сеч, страх и бързина. Пък на Въто и трите са му дефицитни. Много дефицитни. Затова отиде в кантората на горското и записа два тона. Рекоха му, че в събота ще ги докарат, да чака, щото някой трябва да се разпише за получаването.

Та ей го сега — седнал на пейката отпред Въто, пафка лула и чака. Лула — щото хем му придава важен вид, хем е пестеливо нещо — при нея фас няма, не се хаби тютюна напразно.

По улицата се задава баба Иванка. Ама наистина баба — даже за Въто, дете почна да работи още, когато имаше работа за всички.

— Бе, момче, как си? — пита тя.

Въто ѝ разправя — малко учуден, че някой се интересува още от него.

— Да, да... — прекъсва го баба Иванка. — Ама как си, викам?

— Добре съм... Ей го, дърва чакам...

— А моите отишли нанякъде и не ми казали...

Въто въздъхва вътрешно и се опитва да обясни:

— Защо да ти казват? Дъщеря ти е на 60 години, няма цял живот да иска разрешение къде да ходи...

Баба Иванка е искрено поразена. Даже вдига театрално ръка до челото.

— Бе, ти чуваш ли се? Как така да не ми казват? Ти знаеш ли аз коя съм?

Въто знае, ама бабата явно е забравила. И се движи нейде четиридесет години назад и доста встрани.

— Знам — нали сме комшии...

— Аха... Тука ли живееш?

Въто усеща — баба Иванка пак е тръгнала по нейните си релси. И хич не се учудва, когато тя го пита отново:

— Кой беше ти?

— Въто... Въто, на Карата син...

— Аха... Тука ли живееш?

Въто вече е наясно, въздъхва, изважда лулата и почва:

— Баща ми купи това място. Аз после къщата вдигнах. Жена имам, дъщеря, двама внука...

— Разбрах, разбрах — вика баба Иванка. — Ама в детската градина при мен беше ли? Помниш ли ме?

Въто е разбрал. Баба Иванка с това е известна. Някога — ама даже преди това някога, е била директорка на детската градина. Кога се е пенсионирала — с цветя я изпратили и забравили. А тя си мисли, че някой още я помни, че е на ръководното си място. И дава указания, контролира, сърди се... Добре, че не ѝ обръщат внимание. Пък и не е единствената в това положение — нейде между хаоса в главата и реалността...

— Не помня... Ние дойдохме после в града...

— Аха... И какво чакаш?

— Дърва...

— Разбрах, разбрах... Защо тука седиш? Няма ли да се кара Иван?

Въто таман да пита за кой Иван става дума и се сеща, че тоя двор го купиха от един Иван. А в главата на бабата времена, събития, хора са така оплетени, че... И, за да няма проблеми, бърза да рече:

— Той знае...

— Знае значи... И къде е тоя човек? От вчера не съм го виждала... А ти какво чакаш?

Ясно — бабата пак тръгва по релсите нейде из безкрайните простори на оплетеното кълбо в главата си... Сега ще има да го пита и разпитва, по няколко пъти въпросите да повтаря. Мара веднъж броила и отчела, че за пет минути бабата шест пъти я питала кога ще ходи на пазара...

Но в тоя момент се появява съседът отляво — бай Христо. Навъсен един, като миналогодишна туршия вкиснат. Май пак нещо е гледал по телевизора и, както винаги, е наежен след кавгата с водещия...

Въто въздъхва. Да можеше... Ама Танчо му рече, че ще докарат дървата към обед, така че няма как да изчезне.

Бай Христо спира, не поглежда Въто, но го избутва от пейката и я заема почти цялата. Въто се закрепва на ръба. Насреща им стои баба Иванка и разглежда внимателно новия човек. И, таман да каже нещо — зърва излизащата на пътя Кера, снахата на Митьо Шамшала. Втурва се към нея. Има за много неща да я разпитва — най-напред била ли е в детската градина. Макар Кера да е от друго място и тая заран вече два пъти е обяснявала коя е и защо не познава знаменитата директорка на детската градина...

— Ще гоня зетя — вика бай Христо в това време.

— Що? — зейва уста изненадан Въто. — Какво ти е направил?

— Не е идвал да ме види втори ден — строго отсича бай Христо.

— Ми, може работа да има нещо човекът... — почва Въто, но бай Христо отсича:

— Каква работа? Каква работа може да има? Те, аз имам работа — гледах новините, днешния вестник прочетох, скарата включих... Той каква работа има?

На Въто не му се меси в чужди проблеми, но оня го гледа ядно и е готов всеки момент да го обвини най-малкото в събарянето на американските небостъргачи.

— Нали ходи на работа, зает човек е...

— Абе, каква работа е това неговото? Пък и събота е... Да дойде, да ме изведе по чаршията. Да видя хората, улицата да ме види...

А после внезапно се сеща нещо:

— Я ти да ме заведеш до центъра...

Въто се сепва. Те това остава — да подкрепя патравия бай Христо чак до центъра. Три преки са това! И, като дойде колата — тука няма никой. Най-лошото пък ще е да слуша приказките на комшията. Който се смята за капацитет по всички възможни теми — от раждането до вселената до бъдещето на Галактиката. И не приема никакви дискусии. Навик, останал му от времето, когато беше дребен чиновник в общината.

— Ама и аз имам работа...

— Каква работа, бе?

Въто се осмелява:

— Бай Христо, даже тавана да гледам — моя работа си е. Казах ти — зает съм. Друг път... — почва да търси път за отстъпление.

— Друг път, друг път... Нямах работа ти, ами не щеш да послужиш...

А Въто наистина не иска. Защото бай Христо е вече неуправляем. Зетят му разправя, че като го хванат ония, неговите, обличал пижама, лягал в кревата и мълчал. Единствените му звуци били само охкания и вайкания. Искал да е в центъра на всичко, да го слушат и изпълняват мераците му.

Миналата седмица се разигра минискандал в махалата. Нищо особено — тук жените се скарват преди обяд, а вечерта сядат на пейките пред портите и почват да обсъждат ония кекави скубли от Долната махала.

Да, ама на бай Христо му скимнало, че трябва да живее вечно. Вкопчил се в живота и замислил как да се подмлади. С млада булка, разбира се. Подметнал нещичко на комшийката си Мина, оная веднага усетила мъжките мераци — нали навремето работеше като сестра в здравния пункт, и му рекла: „Няма да стане твойта, прекалено различни сме“.

После бай Христо се решил на огромен жест — купил голяма торта (та цялата махала взе да обсъжда за какво ще му е), взел две бутилки лимонада даже, пък поканил Пена Крайчовата. Направо я поканил: „Ела ми на гости, ще хапнем, ще пийнем, ще се полюбим...“.

Ужасила се жената, ама барем овреме. Щото я си представете каква щеше да е, ако беше се усетила след тортата... Най-малкото щеше да се наложи да я плаща като компенсация...

Въто тъкмо отчаяно почва да рови из акъла какво да измудри и изчезне, и...

Е, имало Господ и се грижи той за глупавите. Въто цял живот на това е разчитал. Така и в момента. Зад ъгъла се появява старата газка. Той скача и сочи:

— Идат, бе, идат...

— Кой? — зяпва бай Христо.

— Дървата. Дървата за цепене...

Улицата опустява. Бай Христо, баба Иванка, Кера, минаващият случайно Данчо — изчезват. Събота е. А знаеш ли какво ще хрумне на Въто. Може да ги помоли за помощ...

И Въто остава най-послед сам. С двата тона дърва за цепене. Ама с тях е по-лесно. Барем не говорят. Пък и брадвата е остра...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.